

РЕШЕНИЕ

№ 6084

гр. София, 04.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 45 СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ГЕРГАНА К. ГЕОРГИЕВА**

при участието на секретаря **СИЛВИЯ К. ЗЛАТКОВА**
като разгледа докладваното от **ГЕРГАНА К. ГЕОРГИЕВА** Гражданско дело
№ 20211110166274 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба на П. Л. Т., ЕГН ***, с която срещу /ФИРМА/, ЕИК *****, са предявени кумулативно съединени осъдителни искове с правна квалификация чл. 79, ал. 1 ЗПУПС вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищцата сумата от 3100,00 лева, представляваща стойността на 8 броя неразрешени тегления на пари от банковата сметка на ищцата и такси към тях, извършени на 25.01.2021 г. в диапазона от 12:13 ч. до 12:28 ч., ведно със законната лихва от 22.11.2021г. /датата на депозиране на ИМ/ до окончателното изплащане на вземането, както и за сумата от 259,19 лева, представляваща обезщетение за забава за периода от 25.01.2021 год., до 21.11.2021г.**

Ищцата твърди, че между страните по делото е

сключен договор за издаване и обслужване на дебитна карта, въз основа на който ищцата е получила издадена от ответника банкова дебитна карта „*****“. На 25.01.2021 г. ищцата установила, че е загубила своята банкова карта, за което уведомила ответника с молба да блокира същата. Твърди, че ответникът я е информирал, че в диапазона от 12:13 ч. до 12:28 ч., от сметката ѝ е изтеглена сума в общ размер на 3100 лева. Твърди, че не е разрешавала посочените платежни операции. Сочи, че за направените транзакции не е получила СМС известие или друг вид такова. Твърди, че е оспорила посочените транзакции пред ответната банка с декларация от 27.01.2017 г., с входящ № Ж-379. В съответствие с изискванията на сключения договор, ищцата е поискала разглеждане на въпроса пред помирителна комисия за разглеждане на спорове към КЗП. Поддържа, че е получила отговори, както от ответника, така и от КЗП, че не е налице отговорност от страна на банката за настъпилите вреди. С оглед посочените обстоятелства, ищцата заявява, че са налице предпоставките за ангажиране отговорността на ответника.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника с който оспорва иска. Не оспорва, че между страните е било налице договорно правоотношение, въз основа на което ищцата е получила издадена от ответника банкова дебитна карта „*****“. Оспорва твърдението на ищцата относно задължението на

ответника да я уведомява за извършени с картата й транзакции, тъй като ищцата не е изразила искането си за тази услуга. Оспорва също така и твърдението на ищцата, че е уведомила своевременно ответника, като твърди, че дъщерята на ищцата, а не самата тя, се е свързала със служител на ответника на 25.01.2021 г., в 13:49 ч., като в хода на разговора, дъщерята на ищцата изразила притеснението си, че картата е съхранявана, заедно с ПИН на картата, което било грубо нарушение на условията за ползване и съхранение на ПИН. Банката поддържа, че при извършване на транзакциите е въведен необходимия за това ПИН. Твърди, че с оглед изложеното, ищцата не е изпълнила своите задължения, установени в чл. 75, т. 2 и т.3 от ЗПУПС и е разрешила процесните платежни операции. В условията на евентуалност, поддържа, че дори да се приеме, че някоя от процесните транзакции е била неразрешена, то ответната банка не следва да носи отговорност, на основание чл. 80, ал. 3 ЗПУПС – поради виновно неизпълнение (груба небрежност) на задълженията по чл. 75 ЗПУПС от страна на ищцата. Поддържа, че ищцата не е успяла да запази персонализираните защитни характеристики на инструмента и не е уведомила своевременно банката за извършената кражба, затова ищцата следва да понесе загубите от оспорените платежни операции, в цялост. Оспорва твърдението на ищцата, относно задължението му да я уведомява чрез SMS или чрез кратко текстово съобщение за извършените с картата

транзакции.

В съдебно заседание ищецът П. Л. Т., редовно призован не се явява, представлява се от адвокат Н., който поддържа исковата молба и моли за уважаване на исковете.

В съдебно заседание ответникът /ФИРМА/, редовно призован, се представлява от юрисконсулт В., която поддържа отговора на исковата молба и моли за отхвърляне на исковите претенции.

Съдът, след като взе предвид становищата на страните събраните по делото писмени и гласни доказателства и като ги обсъди в тяхната съвкупност, съгласно изискванията на чл. 235, ал.2 от ГПК и чл. 12 ГПК, приема за установено от фактическа страна следното.

Не е спорно между страните, че между тях е налице валидно договорно правоотношение по Договор № 27FINV915010169747 за откриване и водене на банкова сметка и предоставяне на платежни услуги от 28.03.2017г., сключен при Общи условия, приети по делото. Съгласно искане на ищцата, прието по делото на ищцата е издадена и предадена дебитна карта *** с № 4378***8515.**

Не е спорна и изложената от ищцата фактология относно обстоятелствата по узнаване на 25.01.2021г. в /АДРЕС/, че от дамската и чанта липсват дебитни карти от /ФИРМА/, личните и документи, портмоне с пари и други вещи. Не е спорно също така, че след като ищцата

установила, че липсва дебитната и карта, и било съобщено от ответната Банка, че с дебитна карта ***** с № 4378***8515, са извършени осем трансакции на 25.01.2021г. от АТМ А0909202, офис София 5, собственост на *****, марка: ****, модел *****, софтуер: *****, операционна система: *****, във времеви период от 12:13:07 часа на 25.01.2021г. до 12:28:20 часа на 25.01.2021г., на обща стойност от 3100,00 лева. Също така не е спорно, че по случая е образувано досъдебно производство № 15043/2021г. по описа на 06-РУ-СДВР, пр. пр. № 6728/2021г. по описа на СГП, което производство е спряно с постановление от 12.04.2021г. в хипотезата на чл. 244, ал.1, т.2 от НПК. По случая е образувано и производство № 108/2021г. пред Помирителна комисия за платежни спорове към КЗП, завършило с помирително предложение, неудовлетворяващо ищцата.

Във връзка със случилото се в ответната Банка е постъпило обаждане от дъщерята на ищцата на 25.01.2021г. в 13:49 часа, като след излагане на фактите пред служител на банката, картата е била блокирана на същия ден в 13:50 часа. Това обстоятелство се установява, както от изслушаната СТЕ, така и от показанията на самата свидетелка, разпитана на страната на ищеца – С.Н. Т.. От показанията и се установява, че на процесната дата е била заедно с майка си, като в един магазин ищцата решила да плати сметката и установила, че картата и липсва. Видимо

много притеснена била ищцата, поради което в Банката се обадила дъщеря ѝ, около 12:12 часа. След проверка от Банката ги уведомили, че вече има извършени трансакции с картата. Свидетелката не възприела ищцата да е получила по телефон съобщение за извършените трансакции. Впоследствие картата била блокирана. Свидетелката няма ясен спомен, дали когато е разговаряла със служител на Банката е изявила притеснение за това, че ПИН кода на ищцата и е бил в портфейла ѝ, както и че оператора обяснил на свидетелката, че процесните операции са преминали с въвеждане на ПИН кода.

Вещото лице по изслушаната съдебно техническа експертиза е възпроизвело аудио записа от разговор на оператора на Банката с дъщерята на ищцата, приет на лис. 126 по делото, като ВД. Действително свидетелката е посочила пред оператора, че ПИН кода е държан от майка ѝ, заедно с картата. В експертизата, която съдът кредитира като компетентно изготвена и съотнесима на събрания по делото писмен доказателствен материал, както и на събраните гласни доказателствени средства, вещото лице е онагледило последователността на действията, които картодържателят следва да извърши при теглена на пари от АТМ устройство, като е посочено, че при теглене на пари от процесния банкомат А0909202, задължително се изисква ПИН код, след въвеждане на картата в слота на устройството. За процесните операции е посочено, че са извършени с процесната карта на 25.01.2021г., чрез

банкомат № А0909202, включително и неуспешните /виж стр. 4 от експертизата/. Осемте успешни операции е установено, че са извършени след правилно въвеждане на ПИН кода. Вещото лице също така е установило, че банкомат А0909202, находящ се в /АДРЕС/, поддържан от *** *** към 25.01.2021г. е отговарял на изискванията да поддържа финансово – техническа възможност за извършване на операции с платежни карти интегрална схема /чип/, като е посочило и уточнило и в о.с.з., че не е възможно тегленето да се осъществи без да бъде въведен ПИН кода. По конкретиката на случая вещото лице е установило, че за всяка от осемте операции има записана стойност на т.н. „point of service data code“, равна на „51120151300С“, която означава, че трансакциите са протекли чрез четене на чипа на картата и чрез въвеждането на ПИН кода. Вещото лице също така е уточнило, че технически е невъзможно Банката да установи, че дадена трансакция е неразрешена, след като е извършена с карта, издадена на името на оправомощен ползвател, идентифицирал се пред банката с ползване на картата на АТМ устройството и с правилно въведен ПИН код.**

По силата на [чл. 78, ал. 1 ЗПУПС](#), когато ползвателят на платежна услуга твърди, че не е разрешавал изпълнението на платежна операция или че е налице неточно изпълнена платежна операция, доставчикът на платежната услуга носи доказателствената тежест при

установяване автентичността на платежната операция, нейното точно регистриране, осчетоводяването, както и за това, че операцията не е засегната от техническа повреда или друг недостатък в услугата, предоставена от доставчика на платежни услуги. В случая ищцата в качеството си на платец /респ. ползвател на платежна услуга/ твърди изрично, че не е разрешавала извършване на процесните 8 бр. платежни операции, а тежестта на доказване, че те са разрешени и точно извършени е върху ответника, така, както правилно съдът е разпределил доказателствената тежст в процеса. Следва да се посочи, че съдът е квалифицирал иска по чл. 57, ал.1 от ЗПУПС /отм./ което не е съобразено с датата на извършване на процесните трансакции, когато вече е приложим ЗПУПС, обн.ДВ, бр. 20 от 06.03.2018г., в редакцията му с бр. 13 от 14.02.2020г., и в частност чл. 79, ал.1 от ЗПУПС, но съдът намира, поради идентичното съдържание на двете разпоредби, че не бива да връща делото в о.с.з. В [чл. 78, ал. 3 ЗПУПС](#) е посочено какво означава установяване на автентичността – процедура, която позволява на доставчика на платежна услуга да провери правомерното използване на конкретен платежен инструмент, включително неговите персонализирани средства за сигурност. В [чл. 78, ал. 4 ЗПУПС](#) е предвидено, че когато ползвателят на платежна услуга твърди, че не е разрешавал платежна операция, регистрираното от доставчика на платежни услуги /включително от

доставчика на услуги по инициране на плащане, когато е приложимо/ използване на платежен инструмент не е достатъчно доказателство, че платежната операция е била разрешена от платеца или че плащеът е действал чрез измама, или че умишлено или при груба небрежност не е изпълнил някое от задълженията си по чл. 75. Тълкуването на [чл. 78, ал. 1](#) и [ал. 4 ЗПУПС](#) недвусмислено сочи, че рискът от изпълнение на неразрешена от платеца платежна операция, макар и наредена чрез договорения платежен инструмент, е възложен в тежест на доставчика на платежната услуга. Неблагоприятните последици от изпълнението на неразрешената платежна операция, която е наредена чрез приетия от страните платежен инструмент, ще останат в правната сфера на платеца само при доказване от страна на ответника, че е налице измама или при умишлено или при груба небрежност от страна на платеца неизпълнение на съществените задължения, вменени му във връзка с използване на платежния инструмент. В този смисъл е и изричната разпоредба на [чл. 80, ал. 3 ЗПУПС](#), която предвижда плащеът да понася всички загуби, свързани с неразрешени платежни операции, когато ги е причинил чрез измама или с неизпълнението на едно или повече от задълженията си по чл. 75 умишлено или поради груба небрежност. Следователно за да бъде ангажирана отговорността на доставчика на платежни услуги за изпълнението на неразрешена платежна операция по сключен между него и

ползвателя на услугите договор, е достатъчно от ползвателя на платежните услуги само да се направи твърдение, че платежната операция не е разрешена, каквото в случая е направено от ищцата, както пред органите на досъдебното производство, пред Помирителната комисия на КЗП, така и пред съда. В този случай законът възлага изцяло в тежест на доставчика на платежни услуги да установи при условията на пълно и главно доказване конкретни факти, при които тази отговорност не възниква или нейното ангажиране се изключва и съответно предявеният иск по [чл. 79, ал. 1 ЗПУПС](#) се отхвърля, които факти са следните: че платежната операция е автентична, че е точно изпълнена и не страда от техническа повреда или друг недостатък, което се установи в производството от изслушаната СТЕ, като обаче съгласно изричното предписание в закона това не се доказва при установяване единствено на факта, че от доставчика на услуги е регистрирано, че конкретната платежна операция е наредена или извършена чрез използване на платежен инструмент, а следва да се установи и че при инициране на платежната операция, извършена чрез използване на платежен инструмент, платецът е действал чрез измама или че умишлено или при груба небрежност не е изпълнил някое от задълженията си по [чл. 75 ЗПУПС](#). Според чл. 75 от ЗПУПС ползвателят на платежни услуги, който има право да използва определен платежен инструмент, има следните задължения: да

използва платежния инструмент в съответствие с условията за неговото издаване и използване, които трябва да са обективни, недискриминационни и пропорционални; да уведомява доставчика на платежни услуги или упълномощено от него лице за загубване, кражба, присвояване или неразрешена употреба на платежния инструмент незабавно след узнаването; след получаване на платежния инструмент да предприеме всички разумни действия за запазване на неговите персонализирани средства за сигурност, включително да не записва каквато и да е информация за тези средства за сигурност върху платежния инструмент и да не съхранява такава информация заедно с платежния инструмент. Съгласно чл. 80, ал.3 от ЗПУПС платецът понася всички загуби, свързани с неразрешени платежни операции, когато ги е причинил чрез измама или с неизпълнението на едно или повече от задълженията си по [чл. 75](#) умишлено или поради груба небрежност. В тези случаи платецът понася вредите независимо от размера им.

Спорът в настоящия процес е дали са налице обстоятелства, които да запълват хипотезата на проявена груба небрежност от ищцата и въобще такива, които да изключват отговорността на ответната Банка, като доказателствената тежест е отново на ответника. Определението за груба небрежност се съдържа в редица решения на ВКС, постановени по реда на [чл. 290 ГПК](#) - [решение № 510/30.11.2011 г.](#) по гр. д. № 1923/2009 г. на ВКС

четвърто г. о, в [решение № 291/2012 г.](#) по гр. д № 951/2011 г. на ВКС, четвърто г. о., [решение № 348/2011 г.](#) по гр. д. № 387/2010 г. на ВКС, четвърто г. о, [решение № 291/2012 г.](#) по гр. д. № 951/2011 г. на ВКС, четвърто г. о., [решение № 62/2015 г.](#) по гр. д. № 2798/2014 г. на ВКС, четвърта г. о. и др. В трайно установената практика се приема, че небрежността в гражданското право е неполагане на дължимата грижа според един абстрактен модел - поведението на определена категория лица (добрия стопанин) с оглед естеството на дейността и условията за извършването ѝ. По отношение на небрежността и формите ѝ нормативната уредба не съдържа дефиниращи разпоредби, но съдебната практика приема, че небрежност налице тогава, когато длъжникът несъзнавано не е предоставил дължимото надлежно изпълнение, не е положил онази грижа, която дължи добрият стопанин /грижовен към работите си човек/ при предоставяне на изпълнението в конкретния случай. Задължението за опазване на данните и персонализираните средства за сигурност на платежния инструмент изисква предприемане на всички разумни действия за запазването им в тайна. Разумните действия при платежен инструмент, представляващ платежна карта, обичайно се свеждат до физическото ѝ съхраняване по начин, че да не бъде изгубена или открадната и изписаните върху нея данни да не станат достояние на трети лица, както и запазване в тайна на ПИН кода, включително той да не се записва

върху картата и да не се съхранява заедно с нея.

Съдът приема, че ищцата, като картодържател и платец не е изпълнила своите задължения по чл. 75, т.3 и т.2 от ЗПУПС. Доказателствения материал по делото недвусмислено сочи, че ищцата е съхранявала носителя на ПИН кода си, заедно с картата, не е положила дължимата грижа по опазване на персонализираните защитни средства и характеристики, чрез които ползва платежния инструмент. Изслушаната СТЕ доказва, че банкомат А0909202, находящ се в /АДРЕС/, поддържан от *** *** към 25.01.2021г. е отговарял на изискванията да поддържа финансово – техническа възможност за извършване на операции с платежни карти по интегрална схема /чип/, че не е възможно тегленето да се осъществи без да бъде въведен ПИН кода. По конкретиката на случая вещото лице е установило, че за всяка от осемте операции има записана стойност на т.н. „point of service data code“, равна на „51120151300С“, която означава, че трансакциите са протекли чрез четене на чипа на картата и чрез въвеждането на ПИН кода. Вещото лице също така е уточнило, че технически е невъзможно банката да установи, че дадена трансакция е неразрешена, след като е извършена с карта, издадена на името на оправомощен ползвател, идентифицирал се пред банката с ползване на картата на АТМ устройството и с правилно въведен ПИН код. Възпроизведеният аудио запис, приет на л.129 по делото от СТЕ доказва, че дъщерята на ищцата вербално е**

изнесла пред доставчика на услугата, че майка ѝ /ищцата/ е съхранявала носителя на ПИН кода си, заедно с картата, което е улеснило във времеви диапазон бързото извършване на процесните операции, във времето от 12:13 часа на 25.01.2021г. до 12:28 часа на същата дата и което означава, че лицето извършило трансакциите сравнително бързо е разполагало с ПИН кода на картата. В тази връзка съдът кредитира експертизата, като не кредитира показанията на свидетелката Т. в тази част, като в тази връзка се позовава на нормата на чл. 172 ГПК. Съдът, предвид роднинската връзка на свидетеля с ищцата цени тези показания ведно с целия събран по делото доказателствен материал, като намира, че показанията на свидетеля в тази връзка са неясни и неконкретизирани: „нямам ясен спомен за това, дали когато съм говорила с оператора съм изявила притеснение за това, че ПИН кода е бил в портфейла, може да съм казала нещо в паниката, но това са били лични притеснения“. Също така се установи, че доставчика е уведомен за установената липса/кражба на картата на дата 25.01.2021г. в 13: 49 часа, като картата е блокирана незабавно в 13:50 часа. От показанията на свидетелката Т. се установява, че липсата на картата е установена от ищцата на процесната дата преди 12:00 часа, а банката е уведомена в 13:49 часа, като е последвало моментално блокиране на картата. Самата свидетелката посочва, че заедно с майка си са се прибрали в къщи за да проверят дали картата не е там, като едва след това е

последвало обаждане, като по този начин ищцата не е изпълнила задълженията си по т. 12.1, вр. 12.1.1. от Общите условия на /ФИРМА/ за издаване и ползване на международни дебитни карти MAESTRO, VISA Elektron, V PAY, Debit MasterCard да уведоми незабавно банката за кражбата на картата ѝ, с което също е допринесла за бързото във времеви диапазон извършване на процесните трансакции, като ако уведомяването беше незабавно след узнаване е била налице голяма вероятност за стопиране извършването им, или поне на някой от тях.

Съдът счита, че тези действия на ищцата представляват неизпълнение на задълженията, предвидени в [чл. 75, т.2 и т. 3 ЗПУПС](#), допуснати поради груба небрежност, поради което и в съответствие с [чл. 80, ал. 3 ЗПУПС](#) тя следва да понесе всички загуби, свързани с неразрешените платежни операции.

Горепосоченото формира извод за неоснователност на главно предявената искова претенция. При отхвърляне на иска с правно основание чл. 79, ал.1 от ЗПУПС, то на отхвърляне подлежи и предявената като акцесорна претенция за лихва.

При този изход на спора право на разноски се поражда в полза на ответника на основание чл. 78, ал.3 от ГПК. На ответника следва да се присъдят разноски в общ размер от 800,00 лева, от които внесената от него сума за изслушване на експертиза в размер на 500,00 лева, като следва да му се

присъди на основание чл. 78, ал.8 от ГПК, вр. чл. 37, ал.1 от ЗПП, вр. чл. 25, ал.1 от Наредбата за заплащане на правната помощ и юрисконсултско възнаграждение в размер на 300,00 лева.

Водим от горното, Съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от П. Л. Т., ЕГН *****,
срещу /ФИРМА/, ЕИК *****, обективно
кумулятивно съединени осъдителни иски с правно
основание чл. 79, ал.1 от ЗПУПС, вр. чл. 86, ал.1 от ЗЗД, за
осъждане на ответника да заплати на ищцата сумата от
3100,00 лева, представляваща стойността на 8 броя
неразрешени тегления на суми от банковата сметка на
ищцата и такси към тях, извършени на 25.01.2021 г. в
диапазона от 12:13 ч. до 12:28 ч., ведно със законната лихва
от 22.11.2021г. /датата на депозиране на ИМ/ до
окончателното изплащане на вземането, както и за сумата
от 259,19 лева, представляваща обезщетение за забава за
периода от 25.01.2021 год., до 21.11.2021г.

ОСЪЖДА П. Л. Т., ЕГН *****, **ДА ЗАПЛАТИ** на
/ФИРМА/, ЕИК *****, сумата от 800,00лв.,
деловодни разноски в производството, на основание чл. 78,

ал.3 от ГПК.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването на препис от същото на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____